

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta pedagogická

Katedra historie

Smutná historie Davidova lidu v pamětech poslední třebičské židovky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Sára Hazuková

OPONENTSKÝ POSUDEK

Bakalářská práce Sáry Hazukové je zaměřena na dějiny židovské komunity v Třebíči, která je na seznamu Světového dědictví UNESCO. V prvních dvou blocích jsou na základě literatury zmapován vývoj židovského osídlení v Třebíči a jeho zánik v rámci holokaustu čili šoa za druhé světové války. Studentka bohužel nesáhla po recentních odborných studiích přímo souvisejících s tématem (od Evy Nováčkové, Jarky Vítámvásové, Rudolfa Fišera, Františka Gregora, Venduly Krausové a používala pouze zastaralou, případně popularizační a obecnou literaturu. Obdobné je to i v případě kapitoly zabývající se tzv. Protektorátem (určitě bych pro období okupace nepoužíval název „Česko“, s. 12!). Jistě je pochopitelné a důležité, že ve své práci popisuje pohnuté osudy židovského odbojáře a komunisty Antonína Kaliny (1902–1990), byť vychází pouze z žurnalisticky popularizační publikace Stanislava Motla – budiž. Jen mohly být alespoň trochu zohledněny i novější práce mladičké badatelky Anety Chytkové, například její knížka z roku 2017.

Ohniskem bakalářské práce je ovšem orálně-historická část, založená na rozhovoru s paní Susanou Urbanovou (*1933), třebičskou rodačkou pocházející ze starobylé židovské rodiny Benešů, z jara 2020. Zachyceny jsou zde cenné (tragické a smutné) vzpomínky na její dětství, včetně období německé okupace – velká část rodiny paní Susany byla bohužel zavražděna německými nacionálními socialisty. Podobně silné jsou i její reflexe období tzv. třetí republiky a po komunistickém uchopení moci v roce 1948. Komunistickou totalitu líčí Susana Urbanová jako léta neúcty ke zdejší židovské tradici (ghetto mělo být zbouráno a nahrazeno panelovou výstavbou), šikany a udávání (s. 36): „*Za války tady lidi nedonášeli tolik, jako se tady donášelo za komunistů.*“ Narátorka se vyjadřovala i k současnému stavu židovských památek v Třebíči a cestovnímu ruchu stimulovanému zařazením města na seznam Světového dědictví UNESCO: rozvoj turismu vítá, s návštěvníky ze zahraničí je ráda v kontaktu, ovšem není spokojená s turistickou infrastrukturou ve městě, nedostatkem investic do opravy památek a nepořádkem.

Autorka se v závěrečném bloku své bakalářské práce věnuje významu UNESCO pro rozvoj Třebíče, poté poněkud neústrojně následuje kapitola „Antisemitismus ve 20 a 21. století“. A hned navazuje dalším rozhovorem, tentokrát s panem Petrem Urbanem, synem Susany Urbanové, o dnešním pojetí judaismu (pozor, názvy náboženství se píšou malým písmenem, s. 43), ale třeba také o situaci na Blízkém východě.

Celkově lze konstatovat, že bakalářské práci, využívající především metod „oral history“, chybí jak srozumitelná struktura, tak výraznější pokus o interpretaci pořizovaných rozhovorů. Problémem je také, že je práce postavena na jediném pamětnickém interview, nadto jí chybí skutečně shrnující závěr. Přesto jde o materiál velmi cenný a je vidět, že studentka vyvinula při jeho zpracování značné úsilí. Navrhuji proto, aby bakalářská práce Sáry Hazukové byla hodnocena známkou „3“.